

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Centrul de Studii Biblico-Filologice „Monumenta linguae Dacoromanorum”
Mitropolia Moldovei și Bucovinei
Asociația de Filologie și Hermeneutică Biblică din România
Institutul de Filologie Română „A. Philippide”

SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL
**„EXPLORĂRI ÎN TRADIȚIA BIBLICĂ
ROMÂNEASCĂ ȘI EUROPEANĂ”**
Ediția a VI-a

PROGRAM

Iași, 27-29 octombrie 2016

Joi, 27 octombrie 2016
Orele 9.00-13.00

Deschiderea lucrărilor simpozionului
Aula Filialei din Iași a Academiei Române

9.00-10.00

Alocuțiuni

Prof. dr. Tudorel TOADER, Rectorul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Conf. dr. Ioan LIHACIU, Decanul Facultății de Litere, Universitatea „Alexandru
Ioan Cuza” din Iași
Î.P.S. Teofan SAVU, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei
P.S. Petru GHERGHEL, Episcopul Diecezei Romano-Catolice de Iași
Prof. dr. Eugen MUNTEANU, Directorul Centrului de Studii Biblicco-Filologice
„Monumenta linguae Dacoromanorum” (moderator)

10.00-12.20

Comunicări în plen

10.00-10.50 Prof. dr. Claudio García TURZA, m. c. al Academiei Regale Spaniole
(CILENGUA–Centro Internacional de Investigación de la Lengua Española,
La Rioja), *La influencia de la Biblia y sus traducciones en la historia de la lengua
española*

10.50-11.10 Prof. dr. Almudena MARTÍNEZ (Fundación San Millán, La Rioja),
Cilengua and Biblias Hispanicas. An Overview

11.10-11.30 Pauză de cafea

11.30-12.20 Prof. dr. Natalio Fernández MARCOS, m. c. al Academiei Britanice
(Instituto de Lenguas y Culturas del Mediterráneo y Oriente Próximo /
Centro de Ciencias Humanas y Sociales, Madrid), *La primera traducción de la
Septuaginta al español*

12.20-13.00

Prezentări de cărți

13.30-14.30

Masă comună oferită de
Mitropolia Moldovei și Bucovinei
(Casa de Oaspeți „Sfântul Nicolae”)

Joi, 27 octombrie 2016

Orele 15.00-18.30

Problematica filologică și traductologică

Aula Filialei din Iași a Academiei Române

Moderator: Prof. dr. Eugen MUNTEANU

Secretar: Drd. Ioan MIHALCEA

15.00-15.30 Dr. Fernando GARCÍA ANDREVA (Universidad de La Rioja), *Influence of the events and Gospel passages of the Passion on the Spanish language*

15.30-16.00 Lect. dr. Laurențiu Florentin MOȚ (Adventist Theological Institute, Cernica), *Mapping the temple furniture: Τὸ Θυσιαθῆριον in the Romanian Translations of the New Testament*

16.00-16.30 Dr. Lucia Gabriela MUNTEANU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Câteva structuri sintactice în versiunea Milescu a Vechiului Testament (Ms. 45): compléments și attributs internes*

16.30-17.00 Pauză de cafea

17.00-17.30 Dr. Vladimir AGRIGOROEI (Centre d'Études Supérieures de Civilisation Médiévale, CESC – UMR 7302 CNRS, Université de Poitiers), *Une mise en page générative pour les manuscrits bilingues? Quelques similitudes entre les témoins latin-ancien français et slavon-vieux roumain*

17.30-18.00 Cercet. șt. pr. I dr. Mioara DRAGOMIR (Institutul de Filologie Română „A. Philippide” din Iași), *Hronograf den începutul lumii (ms. 3517). Fragmentul despre traducerea Septuagintei cu titlul cărților Pentateuhului în evreiește – un alt argument că Hronograful a fost tradus de Nicolae Milescu Spătarul*

18.00-18.30 M.A. Claudiu-Ioan COMAN (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Marcu 16,14 în Codex Freerianus (Washingtonianus): dilema unei interpolări timpurii*

* * *

19.00 – Cina festivă

Filiala din Iași a Academiei Române

Vineri, 28 octombrie 2016

Orele 9.00-13.00

Problematica filologică și traductologică

Sala Mică a Filialei din Iași a Academiei Române

Moderator: Cercet. șt. II dr. Ana-Maria GÎNSAC

Secretar: Asist. cercet. dr. Iosif CAMARĂ

9.00-9.30 Prof. dr. hab. Iraida CONDREA (Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău), *Elemente de limbaj administrativ în „Instrucția blagocinului” din secolul XIX*

9.30-10.00 Drd. Ioan MIHALCEA (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Aspecte pragmatice ale proverbului de sorginte biblică*

10.00-10.30 Drd. Săndica BIZIM (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Considerații privind expresivitatea antroponimelor literare de origine biblică*

10.30-11.00 Asist. cercet. dr. Mihaela Camelia MOLDOVEANU (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” al Academiei Române), *Terminologia branei în Noul Testament de la Bălgrad (1648) comparativ cu alte texte*

11.00-11.30 Pauză de cafea

11.30-12.00 Cercet. șt. II dr. Mădălina UNGUREANU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Despre implicarea lui Dosoftei în reviziya traducerii Vechiului Testament făcută de Nicolae Milescu. Argumente fonetice și lexicale*

12.00-12.30 Asist. cercet. dr. Iosif CAMARĂ (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Rugăciunea Tatăl nostru și slavonismul cultural la români*

12.30-13.00 Cercet. șt. dr. Ana CATANĂ-SPENCHIU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Manuscrisele Bibliei de la Blaj (1795)*

13.00-15.00

Pauză de masă

Vineri, 28 octombrie 2016

Orele 9.00-13.00

Hermeneutică biblică

Sala de lectură a Bibliotecii Filialei din Iași a Academiei Române

Moderator: Lect. dr. Cătălin VATAMANU

Secretar: Dragoș MÎRȘANU

9.00-9.30 Ionuț Ani CONSTANTIN (Institutul Teologic Adventist, Cernica), *Kosher – non-kosher în Epistola lui Barnaba și implicațiile acestora*

9.30-10.00 Drd. Octavian FLORESCU (Universitatea din București), *Teofanii sau teorbeme? Revelații oral-auditive ale lui Yhwh în Vechiul Testament: deḇar-yhwh/ „cuvântul Domnului” și ne’um-yhwh/ „glasul Domnului”*

10.00-10.30 Dragoș MÎRȘANU (cercetător independent), *Dificultăți exegetice în corespondența dintre Fericiții Ieronim și Augustin*

10.30-11.00 Drd. Florin PURICE (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Semnificațiile onomasticii cărții profetului Iona*

11.00-11.30 Pauză de cafea

11.30-12.00 Lect. dr. Cătălin VATAMANU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Teme literare comune pentru Plângerile lui Ieremia și Plângerile cetăților neosumeriene*

12.00-12.30 Lect. dr. Paul Cezar HÂRLĂOANU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Meditație pastorală la Ioan 10*

12.30-13.00 Dr. Ana BOBU (Școala „Alexandru Ioan Cuza” Roman), *Hermeneutica termenului biblic dreptate*

13.00-15.00

Pauză de masă

Vineri, 28 octombrie 2016

Orele 15.00-19.00

Problematica filologică și traductologică

Sala Mică a Filialei din Iași a Academiei Române

Moderator: Lect. dr. Emanuel CONȚAC

Secretar: Lect. dr. Alexandru MIHĂILĂ

15.00-15.30 Lect. dr. Ciprian-Flavius TERINTE (Institutul Teologic Penticostal din București), *Relația dintre termenii πρεσβύτερος și ἐπίσκοπος în epistolele pastorale ale Noului Testament*

15.30-16.00 Lect. dr. Alexandru MIHĂILĂ (Universitatea din București), *Chapter and Verse Division in the Romanian Bibles: Influences, Changes, Questions*

16.00-16.30 Conf. dr. Ilie MELNICIUC-PUICĂ, *Textul cântării preotului Zaharia (Lc. 1, 68-79) din edițiile tipărite la Alba Iulia în sec. al XVII-lea*

16.30-17.00 Lect. dr. Emanuel CONȚAC (Institutul Teologic Penticostal din București), *Influențe protestante asupra Catehismului coresian (1560)*

17.00-17.30 Pauză de cafea

17.30-18.00 Asist. drd. Dragoș ȘTEFĂNICĂ (Institutul Teologic Penticostal din București), *Cornilescu 1921 și Cornilescu 1924. Un studiu filologic comparativ, din perspectiva Epistolei către Galateni*

18.00-18.30 Cercet. șt. II dr. Ana-Maria GÎNSAC (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Despre sursele primei traduceri în limba română a Septuagintei (Ms. 45, B.A.R. Cluj), pe baza notelor marginale care însoțesc textul tradus*

18.30-19.00 Dr. Călin POPESCU (Universitatea din Pitești), *Analiza unor neajunsuri ale traducerilor curente ale Psalmilor*

19.00

Aula Filialei din Iași a Academiei Române

Adunarea Generală

a Asociației de Filologie și Hermeneutică Biblică din România

Vineri, 28 octombrie 2016

Orele 15.00-19.00

Istoria receptării textelor sacre

Sala de lectură a Bibliotecii Filialei din Iași a Academiei Române

Moderator: Prof. dr. hab. Gheorghe COLȚUN

Secretar: Asist. dr. Cosmin PRICOP

15.00-15.30 Asist. dr. Cosmin PRICOP (Universitatea din București), *Locuirea Cuvântului. Ioan 1,14b și câteva direcții de receptare patristică*

15.30-16.00 Drd. Bogdan-Vlăduț BRÎNZĂ (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Patima și pătimirea – rolul lor în demersul de interpretare a Sfintei Scripturi în viziunea Sfântului Maxim Mărturisitorul*

16.00-16.30 Dr. Ana Maria ROTARU (Școala „Alexandru cel Bun”, Iași), *Concepția lui Nae Ionescu despre suferință*

16.30-17.00 Prof. dr. hab. Gheorghe COLȚUN (Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău), *Motivul biblic „Corabia lui Noe” în poeziile unor scriitori români*

17.00-17.30 Pauză de cafea

17.30-18.00 Cercet. șt. coord. dr. Ana GHILAȘ (Academia de Științe a Moldovei, Institutul Patrimoniului Cultural), *Valențe ale textului biblic în dramaturgia lui I. Druță*

18.00-18.30 Mariana NASTASIA (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Martin Luther, Ein Sendbrief vom Dolmetschen. Traducerea textului sacru între dogmă și inovație*

18.30-19.00 Dr. hab. Silviu LUPAȘCU (Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați), *Saintly Sexlessness. Notes on the Apophthegmata Patrum*

19.00

Aula Filialei din Iași a Academiei Române

Adunarea Generală

a Asociației de Filologie și Hermeneutică Biblică din România

Sâmbătă, 29 octombrie 2016

Orele 9.00-11.00

Aula Filialei din Iași a Academiei Române

Masă rotundă

Finalizarea unui proiect. Prima traducere în limba română a *Septuagintei* (secolul al XVII-lea), operă a lui Nicolae Spătarul Milescu (Ms. 45 B.A.R.

Cluj). Ediție filologică realizată în cadrul

Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași,

cu sprijinul Consiliului Național al Cercetării Științifice din România

*

Participă: conf. dr. Ana-Maria MINUȚ (moderator),

cercet. șt. II dr. Ana-Maria GÎNSAC, cercet. șt. II dr. Mădălina UNGUREANU

Închiderea lucrărilor Simpozionului

Comitetul științific

Prof. dr. Eugen MUNTEANU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, președinte)

Prof. dr. Andrei PLEȘU (Colegiul „Noua Europă”, București)

Prof. dr. Gheorghe CHIVU (Universitatea din București)

Prof. dr. Ioana COSTA (Universitatea din București)

Prof. dr. Rodica ZAFIU (Universitatea din București)

Prof. dr. Mihai MORARU (Universitatea din București)

Prof. dr. Mihaela PARASCHIV (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași)

Conf. dr. Wilhelm TAUWINKL (Universitatea din București)

Dr. Dragoș BHRIM (Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Sf. Vasile cel Mare”, Iași)

Comitetul de organizare

Dr. Iosif CAMARĂ, asistent de cercetare (secretar)

Dr. Ana CATANĂ-SPENCHIU, cercetător șt.

Dr. Mioara DRAGOMIR, cercetător șt. pr. I

Dr. Ana-Maria GÎNSAC, cercetător șt. II

Dr. Mădălina UNGUREANU, cercetător șt. II

Secretariatul simpozionului: simpozionmld2016@gmail.com

Persoană de contact: dr. Iosif Camară (tel.: 0757 142 997)